

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกพลูควาวของเกษตรกรในจังหวัดลำพูน ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกพลูควาวของเกษตรกรในจังหวัดลำพูน จำนวน 9 ราย โดยแบ่งกลุ่มการปลูกพลูควาวตามลักษณะการดูแลรักษาเป็น 2 ประเภท คือ แบบมีระบบน้ำ และแบบไม่มีระบบน้ำ โดยกำหนดอายุโครงการเท่ากับ 3 ปี และจำแนกช่วงระยะเวลาในการหาต้นทุนและผลตอบแทนออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ปีที่ 1 และปีที่ 2 กับปีที่ 3 เพื่อใช้คำนวณหาต้นทุนและผลตอบแทนตลอดอายุโครงการ

จากการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม และจากการค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความจากเว็บไซต์ ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ หนังสือ เอกสาร บทความจากเว็บไซต์ เพิ่มข้อมูลคอมพิวเตอร์ ตำราทางวิชาการ ตลอดจนการค้นคว้าจาก งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์หาต้นทุนเฉลี่ยต่องาน ต้นทุนเฉลี่ย ต่อกิโลกรัม ผลผลิตต่องาน ราคาขายต่อกิโลกรัม รายได้จากการขายต่องาน และราคาขายต่อกิโลกรัม ทำการวิเคราะห์ผลตอบแทน ซึ่งประกอบด้วย ระยะเวลาคืนทุน อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตรากำไรต่อต้นทุน

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกพลูควาว ของเกษตรกรในจังหวัดลำพูน สามารถสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรที่ปลูกพลูควาวในจังหวัดลำพูน

ลักษณะโดยทั่วไปของเกษตรกรจำนวน 9 ราย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ เพิ่งปลูกพลูควาวได้เพียง 1 ปี เนื่องจากเห็นว่าพลูควาวให้ผลตอบแทนดี โดยได้ศึกษาจากเกษตรกรที่ปลูกพลูควาวเพื่อจำหน่ายมาเป็นระยะเวลาเกือบ 6 ปี เกษตรกรทุกรายมีการปลูกพลูควาวร่วมกับพืชชนิดอื่น เพื่อรักษาความชื้นและเพื่อให้มีรายได้สม่ำเสมอระหว่างรอผลผลิตของพลูควาว เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองและใช้เงินทุนตนเองในการลงทุนปลูกพลูควาว โดยสามารถแบ่งกลุ่มเกษตรกรตามประเภทการดูแลรักษา เป็น 2 ประเภทคือ แบบมีระบบน้ำ และแบบไม่มีระบบน้ำ เกษตรกรมีการใช้แหล่งน้ำในการปลูกพลูควาวจาก อ่างเก็บน้ำ เขื่อน หรือระบบชลประทาน ของทางราชการ สำหรับผลผลิตของพลูควาวสามารถเก็บเกี่ยวได้หลังจากปลูกแล้ว

6 เดือน และสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตต่อไปหลังจากนั้นอีกประมาณ 1 เดือน ถ้าคิดเป็นรอบก็เท่ากับ 12 รอบต่อปี

สาเหตุที่เกษตรกรตัดสินใจปลูกพริก เพราะปลูกตามญาติพี่น้อง หรือเพื่อนเกษตรกร โดยไม่มีการปลูกตามคำแนะนำของเกษตรตำบล/อำเภอ อีกทั้งก็ได้รับความรู้ การช่วยเหลือ และการแก้ไขปัญหาในการปลูกพริกจากเพื่อนเกษตรกร ร้อยละ 66.67 และจากประสบการณ์และการศึกษาด้วยตนเอง ร้อยละ 33.33 โดยไม่ได้รับความรู้ การช่วยเหลือ และการแก้ไขปัญหาในการปลูกพริกจากภาครัฐ และเอกชนเลย เนื่องจากพริกเป็นพืชเศรษฐกิจใหม่ในอดีตทางราชการจึงไม่มีการส่งเสริมการปลูกพริกชนิดนี้ แต่ในปี 2554 เป็นต้นไป ทางสำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูนแจ้งว่า ได้มีโครงการส่งเสริมการปลูกพริกสมุนไพร ซึ่งรวมถึงพริกด้วย

เกษตรกรส่วนใหญ่ทราบแหล่งรับซื้อพริก แต่เนื่องจากพ่อค้าคนกลางเป็นพ่อค้าประจำตำบล ซึ่งจะทำกรซื้อพริกจากเกษตรกร แล้วนำไปกระจายให้แก่พ่อค้าขายปลีก และราคาขายที่กำหนดไว้ก็เป็นราคาที่เกษตรกรและพ่อค้าคนกลางตกลงร่วมกันไว้ จึงทำให้เกษตรกรพอใจที่จะจำหน่ายพริกให้แก่พ่อค้าคนกลาง โดยไม่นำพริกไปจำหน่ายยังแหล่งรับซื้อเอง และสำหรับในอนาคตเกษตรกรคาดว่าจะยังคงพื้นที่ทำเดิมในการปลูกพริก ร้อยละ 66.67 เนื่องจากเพิ่งเริ่มปลูกพริก ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับพริกยังไม่มากนัก จึงต้องการเวลาในการศึกษาเพื่อความแน่ใจก่อน ส่วนเกษตรกรที่คาดว่าจะขยายพื้นที่ปลูกพริกในอนาคต ร้อยละ 33.33 เนื่องจากพริกมีผลผลิตตลอดปี ขายได้ราคาดี ปลูกง่าย และต้นทุนการปลูกต่ำ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการปลูกและการดูแลรักษาพริก

ต้นทุนของการปลูกพริก ประกอบด้วยต้นทุนผันแปร และต้นทุนคงที่ โดยแบ่งกลุ่มการปลูกพริกออกตามลักษณะการดูแลรักษา เป็น 2 ประเภทคือ แบบมีระบบน้ำ และแบบไม่มีระบบน้ำ ซึ่งจำแนกช่วงเวลาออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ปีที่ 1 และปีที่ 2 กับปีที่ 3 เพื่อหาต้นทุนตลอดอายุโครงการ

การปลูกพริกแบบมีระบบน้ำ

ในปีที่ 1 การปลูกพริกแบบมีระบบน้ำ มีต้นทุนประกอบด้วย ต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 7,838.45 บาทต่องาน ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 4,616.11 บาทต่องาน รวมเป็นต้นทุนเฉลี่ยทั้งสิ้น 12,454.56 บาทต่องาน หรือต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 6.15 บาทต่อกิโลกรัม ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 3.62 บาทต่อกิโลกรัม รวมเป็นต้นทุนเฉลี่ยทั้งสิ้น 9.78 บาทต่อกิโลกรัม

ในปีที่ 2 กับปีที่ 3 การปลูกพริกแบบมีระบบน้ำ มีต้นทุนประกอบด้วย ต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 8,345.12 บาทต่องาน ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 5,246.91 บาทต่องาน รวมเป็นต้นทุนเฉลี่ยทั้งสิ้น

13,592.06 บาทต่องาน หรือต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 3.28 บาทต่อกิโลกรัม ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 2.06 บาทต่อกิโลกรัม รวมเป็นต้นทุนเฉลี่ยทั้งสิ้น 5.33 บาทต่อกิโลกรัม

ตลอดอายุโครงการ การปลูกพืชมะนาวแบบมีระบบน้ำ มีต้นทุนประกอบด้วย ต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 24,528.68 บาทต่องาน ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 15,110 บาทต่องาน รวมเป็นต้นทุนเฉลี่ยทั้งสิ้น 39,638.68 บาทต่องาน หรือต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 3.85 บาทต่อกิโลกรัม ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 2.37 บาทต่อกิโลกรัม รวมเป็นต้นทุนเฉลี่ยทั้งสิ้น 6.22 บาทต่อกิโลกรัม

การปลูกพืชมะนาวแบบไม่มีระบบน้ำ

ในปีที่ 1 การปลูกพืชมะนาวแบบไม่มีระบบน้ำ มีต้นทุนประกอบด้วย ต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 3,841.54 บาทต่องาน ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 6,817.24 บาทต่องาน รวมเป็นต้นทุนเฉลี่ยทั้งสิ้น 10,658.79 บาทต่องาน หรือต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 4.64 บาทต่อกิโลกรัม ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 8.24 บาทต่อกิโลกรัม รวมเป็นต้นทุนเฉลี่ยทั้งสิ้น 12.89 บาทต่อกิโลกรัม

ในปีที่ 2 กับปีที่ 3 การปลูกพืชมะนาวแบบไม่มีระบบน้ำ มีต้นทุนประกอบด้วย ต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 4,121.93 บาทต่องาน ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 7,954.17 บาทต่องาน รวมเป็นต้นทุนเฉลี่ยทั้งสิ้น 12,076.10 บาทต่องาน หรือต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 2.49 บาทต่อกิโลกรัม ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 4.81 บาทต่อกิโลกรัม รวมเป็นต้นทุนเฉลี่ยทั้งสิ้น 7.30 บาทต่อกิโลกรัม

ตลอดอายุโครงการ การปลูกพืชมะนาวแบบไม่มีระบบน้ำ มีต้นทุนประกอบด้วย ต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 12,085.40 บาทต่องาน ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 22,725.58 บาทต่องาน รวมเป็นต้นทุนเฉลี่ยทั้งสิ้น 34,810.98 บาทต่องาน หรือต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 2.92 บาทต่อกิโลกรัม ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 5.50 บาทต่อกิโลกรัม รวมเป็นต้นทุนเฉลี่ยทั้งสิ้น 8.42 บาทต่อกิโลกรัม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการจำหน่ายพืชมะนาว

ผลตอบแทนของการปลูกพืชมะนาว ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ปริมาณผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ และราคาจำหน่ายได้ โดยแบ่งกลุ่มการปลูกพืชมะนาวออกตามลักษณะการดูแลรักษา เป็น 2 ประเภทคือ แบบมีระบบน้ำ และแบบไม่มีระบบน้ำ ซึ่งจำแนกช่วงเวลาออกเป็นเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ปีที่ 1 และปีที่ 2 กับปีที่ 3 เพื่อหาผลตอบแทนตลอดอายุโครงการ

การปลูกพืชมะนาวแบบมีระบบน้ำ

ในปีที่ 1 การปลูกพืชมะนาวแบบมีระบบน้ำ มีปริมาณผลผลิตเฉลี่ย 1,274 กิโลกรัมต่องาน รายได้เฉลี่ย 14,569.17 บาทต่องาน มีผลกำไรสุทธิ 2,114.61 บาทต่องาน อัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 14.51 อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม ร้อยละ 127.57 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ร้อยละ 471.88 และอัตรากำไรต่อต้นทุน ร้อยละ 16.98

ในปีที่ 2 กับปีที่ 3 การปลูกพริกแบบมีระบบน้ำ มีปริมาณผลผลิตเฉลี่ย 2,548 กิโลกรัมต่องาน รายได้เฉลี่ย 29,138.33 บาทต่องาน มีผลกำไรสุทธิ 15,546.27 บาทต่องาน อัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 53.35 อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม ร้อยละ 255.13 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ร้อยละ 943.75 และอัตรากำไรต่อต้นทุน ร้อยละ 114.38

ตลอดอายุโครงการ การปลูกพริกแบบมีระบบน้ำ มีปริมาณผลผลิตเฉลี่ย 6,370 กิโลกรัมต่องาน รายได้เฉลี่ย 72,845.83 บาทต่องาน มีผลกำไรสุทธิ 33,207.15 บาทต่องาน อัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 45.59 อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม ร้อยละ 637.83 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ร้อยละ 2,359.38 และอัตรากำไรต่อต้นทุน ร้อยละ 83.77

การปลูกพริกแบบมีระบบน้ำ มีระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 1 ปี 146 วัน

การปลูกพริกแบบไม่มีระบบน้ำ

ในปีที่ 1 การปลูกพริกแบบไม่มีระบบน้ำ มีปริมาณผลผลิตเฉลี่ย 827.08 กิโลกรัมต่องาน รายได้เฉลี่ย 8,270.77 บาทต่องาน มีผลขาดทุนสุทธิ 2,388.02 บาทต่องาน อัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ (28.87) อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม ร้อยละ 205.11 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ร้อยละ 205.11 และอัตรากำไรต่อต้นทุน ร้อยละ (22.40)

ในปีที่ 2 กับปีที่ 3 การปลูกพริกแบบไม่มีระบบน้ำ มีปริมาณผลผลิตเฉลี่ย 1,654.15 กิโลกรัมต่องาน รายได้เฉลี่ย 16,541.54 บาทต่องาน มีผลกำไรสุทธิ 4,465.44 บาทต่องาน อัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 27 อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม ร้อยละ 410.23 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ร้อยละ 410.23 และอัตรากำไรต่อต้นทุน ร้อยละ 36.98

ตลอดอายุโครงการ การปลูกพริกแบบไม่มีระบบน้ำ มีปริมาณผลผลิตเฉลี่ย 4,135.38 กิโลกรัมต่องาน รายได้เฉลี่ย 41,353.85 บาทต่องาน มีผลกำไรสุทธิ 6,542.86 บาทต่องาน อัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 15.82 อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม ร้อยละ 1,025.56 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ร้อยละ 1,025.56 และอัตรากำไรต่อต้นทุน ร้อยละ 18.80

การปลูกพริกแบบไม่มีระบบน้ำ มีระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 2 ปี 113 วัน

ด้านการตลาดและราคา เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายพริกแบบเป็นกำ โดยมีพ่อค้าคนกลางมารับไปขายต่อ ซึ่งราคาที่ซื้อขายกันเป็นราคาที่กำหนดขึ้นระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายและเกษตรกรผู้ปลูกพริกส่วนใหญ่พอใจกับราคาที่จำหน่าย

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคจากการปลูกพริก

ปัญหาและอุปสรรคด้านการปลูกของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกพริกส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาได้แก่ ขาดความรู้ผลผลิตได้น้อยกว่าที่ควร สภาพดิน น้ำ ลม ฟ้า อากาศ และวัชพืช

ปัญหาและอุปสรรคด้านต้นทุนของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกพริกส่วนใหญ่ประสบปัญหาที่ปุ๋ยมีราคาสูง คิดเป็นร้อยละ 43.75 รองลงมาคือ ค่าแรงงานสูง และค่ายาปราบศัตรูพืชและวัชพืชมีราคาสูง

ปัญหาและอุปสรรคด้านผลตอบแทนของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกพริกประสบปัญหาผลผลิตได้น้อยกว่าที่ควร คิดเป็นร้อยละ 100

ปัญหาและอุปสรรคด้านการจำหน่ายพริกของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกพริกประสบปัญหาพ่อค้า และหน่วยงานเอกชนพยายามกดราคา คิดเป็นร้อยละ 100

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกพริกตลอดระยะเวลาทั้งโครงการ (จำนวน 3 ปี) ของเกษตรกรในจังหวัดลำพูน โดยแบ่งกลุ่มการปลูกพริกออกตามประเภทการดูแลรักษา เป็น 2 ประเภทคือ แบบมีระบบน้ำ และแบบไม่มีระบบน้ำ สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 44 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกพริกแบบมีระบบน้ำ และแบบไม่มีระบบน้ำ ตลอดอายุโครงการ

ผลการศึกษา	หน่วย	แบบมีระบบน้ำ	แบบไม่มีระบบน้ำ
ระยะเวลาคืนทุน		1 ปี 146 วัน	2 ปี 113 วัน
อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	45.59	15.82
อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม	ร้อยละ	637.83	1,025.56
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	2,359.38	1,025.56
อัตรากำไรต่อต้นทุน	ร้อยละ	83.77	18.80

จากตารางที่ 44 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกพริกแบบมีระบบน้ำ และแบบไม่มีระบบน้ำ ตลอดอายุโครงการ จะเห็นได้ว่าการปลูกพริกทั้ง 2 แบบ มีความเป็นไปได้ที่จะลงทุน เนื่องจากสามารถทำกำไรให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกพริกได้ โดยพิจารณาได้จากอัตรากำไรต่อต้นทุน แต่การปลูกพริกแบบมีระบบน้ำนำลงทุนมากกว่า เนื่องจากมีระยะเวลาคืนทุนเร็วกว่า มีอัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตรากำไรต่อต้นทุนสูงกว่าการปลูกพริกแบบไม่มีระบบน้ำ ถึงแม้ว่าการปลูกพริกแบบมีระบบน้ำจะมีอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวมต่ำกว่าการปลูกพริกแบบไม่มีระบบน้ำ เนื่องจากจะต้องลงทุนในเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบน้ำก็ตาม

จากการศึกษาจะพบว่าการปลูกพริกทั้ง 2 ประเภท คือ แบบมีระบบน้ำ และแบบไม่มีระบบน้ำ มีความเป็นไปได้ที่จะลงทุน แต่ทั้งนี้การเลือกลงทุนปลูกพริกในแบบใด ควรจะพิจารณาปัจจัยด้านอื่นๆ ประกอบด้วย เช่น เงินลงทุนของเกษตรกร พื้นที่ที่ใช้ในการปลูกพริก รวมไปถึงความรู้ความชำนาญในการปลูกพริก เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังสามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้ ไปเปรียบเทียบกับของผู้ศึกษาอื่นๆ ในวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าแบบอิสระนี้ ซึ่งได้แสดงในตารางที่ 45

ตารางที่ 45 แสดงการเปรียบเทียบผลตอบแทนจากการลงทุนของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
กับการค้นคว้าแบบอิสระนี้

ผู้ศึกษา	ประเภท	หน่วย	วิธีประเมินผลตอบแทนการลงทุน				
			PB	NPM	ROA	ROE	อื่นๆ
ศุภลักษณ์ มูลสมบัติ	นางสาว						
(2551)	-ใช้สารเคมี	ไร่	N/A	46.73	17.11	39.97	87.74
	-ปลอดเคมี	ไร่	N/A	44.72	55.90	55.90	80.89
	งาคำ						
	-ใช้สารเคมี	ไร่	N/A	40.21	1.06	1.33	67.24
	-ปลอดเคมี	ไร่	N/A	44.21	19.73	19.73	79.26
วัชรินทร์ กันทะ	ดอกมะลิ						
(2553)	- พื้นที่ปลูก 1 งาน	งาน	5 ปี 18 วัน	N/A	N/A	N/A	N/A
	- พื้นที่ปลูก 2 งาน	งาน	4 ปี 306 วัน	N/A	N/A	N/A	N/A
	- พื้นที่ปลูก 3 งาน	งาน	4 ปี 201 วัน	N/A	N/A	N/A	N/A
	- พื้นที่ปลูก 4 งาน	งาน	3 ปี 340 วัน	N/A	N/A	N/A	N/A
ยุพรัตน์ จันทร์แก้ว	ข้าวโพด						
(2553)	- มีระบบน้ำ	ไร่	N/A	5.58	0.02	0.03	141.43
	- ไม่มีระบบน้ำ	ไร่	N/A	51.52	0.05	0.06	106.29
อรนิตย์ กุญแก้ว	พลูควาว						
(2554)	- มีระบบน้ำ	งาน	1 ปี 146 วัน	45.59	637.83	2,359.38	83.77
	- ไม่มีระบบน้ำ	งาน	2 ปี 113 วัน	15.82	1,025.56	1,025.56	18.80

หมายเหตุ

- PB หมายถึง ระยะเวลาคืนทุน
 NPM หมายถึง อัตรากำไรสุทธิ
 ROA หมายถึง อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม
 ROE หมายถึง อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
 PMR หมายถึง อัตรากำไรต่อต้นทุน
 อื่นๆ หมายถึง วิธีประเมินผลตอบแทนวิธีอื่นๆ
 N/A หมายถึง ไม่ได้เลือกใช้อัตราส่วนนี้

จากตารางที่ 45 แสดงการเปรียบเทียบผลตอบแทนจากการลงทุนของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าแบบอิสระนี้ พบว่า จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกของเกษตรกรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ของศุภลักษณ์ มูลสมบัติ (2551) นั้น การปลูกงาขาวแบบใช้สารเคมี มีอัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตรากำไรต่อต้นทุน เท่ากับร้อยละ 46.73 17.11 39.97 และ 87.74 ตามลำดับ การปลูกงาขาวแบบปลอดสารเคมี มีอัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตรากำไรต่อต้นทุน เท่ากับร้อยละ 44.72 55.90 55.90 และ 80.89 ตามลำดับ การปลูกงาดำแบบใช้สารเคมี มีอัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตรากำไรต่อต้นทุน เท่ากับร้อยละ 40.21 1.06 1.33 และ 67.24 ตามลำดับ การปลูกงาดำแบบปลอดสารเคมี มีอัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตรากำไรต่อต้นทุน เท่ากับร้อยละ 44.21 19.73 19.73 และ 79.26 ตามลำดับ

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกดอกมะลิในตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ของวัชรินทร์ กันธะ (2553) นั้น การปลูกดอกมะลิในขนาดพื้นที่ปลูก 1 งาน มีระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 5 ปี 18 วัน ขนาดพื้นที่ปลูกมะลิ 2 งาน มีระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 4 ปี 306 วัน ขนาดพื้นที่ปลูกดอกมะลิ 3 งาน มีระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 4 ปี 201 วัน ขนาดพื้นที่ปลูกดอกมะลิ 4 งาน มีระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 3 ปี 340 วัน

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามนโยบายของรัฐบาล โครงการจัดตั้งนิคมการเกษตรพืชอาหารและพลังงานทดแทน : กรณีศึกษาสมาชิกสหกรณ์นิคมแม่สอด จำกัด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ของยุพรัตน์ จันทร์แก้ว (2553) นั้น การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แบบมีระบบน้ำ ขนาดพื้นที่ 66-100 ไร่ มีอัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตรากำไรต่อต้นทุน เท่ากับร้อยละ 58.58 0.02 0.03 และ 141.43 ตามลำดับ การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แบบไม่มีระบบน้ำ ขนาดพื้นที่ 66-100 ไร่ มี อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตรากำไรต่อต้นทุน เท่ากับร้อยละ 51.52 0.05 0.06 และ 106.29 ตามลำดับ

ปัญหา

จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกพลูควาวของเกษตรกรในจังหวัดลำพูน ปัญหาหลักที่พบก็คือ ปัญหาด้านการให้ความรู้ การช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหา และการสนับสนุนเกี่ยวกับการปลูกพลูควาวจากหน่วยงานราชการ เนื่องจาก พลูควาวเป็นพืชที่เพิ่งได้รับความสนใจได้ไม่นานนัก หน่วยงานราชการยังไม่มีโครงการให้ความรู้ หรือเข้ามาสนับสนุนการปลูกพลูควาวมากนัก จึงทำให้เกษตรกรต้องศึกษาจากเพื่อนเกษตรกรด้วยกัน หรือศึกษาด้วยตนเอง ส่งผลให้การพัฒนาความรู้ในด้านต่างๆ เกี่ยวกับพลูควาวยังไม่ก้าวหน้ามากนัก ซึ่งปัญหานี้ส่งผลให้เกษตรกรยังไม่กล้าที่จะขยายการปลูกพลูควาวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ ในการปลูกพลูควาว

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะการปลูกพลูควาวของเกษตรกรในจังหวัดลำพูนเท่านั้น ดังนั้น การนำแนวการศึกษานี้ไปใช้ ควรพิจารณาถึงข้อกำหนดเรื่องขอบเขตการศึกษาให้เหมาะสม เนื่องจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อต้นทุนและผลตอบแทนของแต่ละพื้นที่ย่อมแตกต่างกัน
2. ต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้ ขึ้นอยู่กับผลของการตอบแบบสอบถามและการให้สัมภาษณ์ หากข้อมูลที่ได้ไม่ตรงกับความเป็นจริง จะทำให้ต้นทุนและผลตอบแทนจากการศึกษาในครั้งนี้คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง
3. ข้อจำกัดในด้านราคา เนื่องจากราคาที่นำมาคำนวณหาผลตอบแทนเป็นราคาขายของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดลำพูน เป็นราคาขายที่อาจจะแตกต่างจากราคาขายในเขตพื้นที่อื่น ดังนั้นถ้าหากผู้สนใจนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจลงทุน ควรคำนึงถึงราคาขายในพื้นที่นั้นๆ ด้วย
4. ข้อจำกัดในด้านผลผลิตพลูควาว จากการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ขายพลูควาวเป็นกำ ซึ่งได้คำนวณจากพลูควาว 10 กำ เท่ากับ 1 กิโลกรัม โดยได้นำอัตรานี้ไปคำนวณผลผลิตในแต่ละงาน ดังนั้นหากปริมาณน้ำหนักของผลผลิตมีการเปลี่ยนแปลงไปจากนี้อาจจะทำให้อัตราผลตอบแทนมีการเปลี่ยนแปลงได้
5. ระยะเวลาของการศึกษาอยู่ในช่วงปี พ.ศ.2553 หากระยะเวลาเปลี่ยนแปลงไปอาจมีผลต่อต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้รับจากการศึกษา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อการศึกษาในครั้งนี้ เช่น ต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ ราคาที่เพิ่มขึ้นตามความต้องการของตลาด อัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลง เป็นต้น

ข้อค้นพบ

จากการศึกษาเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกพลูดาวของเกษตรกรในจังหวัดลำพูนในครั้งนี้ พบว่าเกษตรกรทั้ง 9 ราย เรียนรู้การปลูกพลูดาวด้วยตนเอง และศึกษาจากเพื่อนเกษตรกรด้วยกันเป็นส่วนใหญ่ ยังขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ทำให้การพัฒนาประสิทธิภาพในการปลูกพลูดาวเป็นไปได้ช้า อีกทั้งบริษัทเอกชนที่ตั้งขึ้นเพื่อผลิตสินค้าจากพลูดาวซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์จำพวกอาหารเสริม จึงทำให้มีความต้องการพลูดาวสดจำนวนมาก และมีคุณภาพสูง แต่บางครั้งเกษตรกรยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพของพลูดาวเพียงพอ ทำให้ไม่สามารถจำหน่ายพลูดาวให้บริษัทเอกชนดังกล่าวได้ ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกพลูดาวต้องเร่งพัฒนาความสามารถของการปลูกพลูดาว ทั้งด้านจำนวนผลผลิต และด้านคุณภาพไปพร้อมๆ กัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกพลูดาวของเกษตรกรในจังหวัดลำพูน ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกษตรกร ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และสำหรับการศึกษาในอนาคตดังนี้

1. ควรมีการรวมกลุ่มกันของเกษตรกรผู้ปลูกพลูดาว เพื่อสร้างประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น เพื่อให้มีอำนาจต่อรองในด้านราคาจำหน่าย เพื่อแลกเปลี่ยนวิธีการและเทคนิคการปลูกพลูดาว เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการปลูกพลูดาว เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกพลูดาวในพื้นที่อื่นๆ เพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็นจังหวัดในภาคเหนือ หรือจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้แก่เกษตรกรในการลงทุนปลูกพลูดาว รวมทั้งหน่วยงานของทางราชการในการเข้าไปส่งเสริมสนับสนุน และให้ความรู้แก่เกษตรกรต่อไป
3. พลูดาวยังเป็นพืชที่ยังขาดการส่งเสริมจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรเข้ามาดูแล ให้ความรู้ความเข้าใจ และสนับสนุนการปลูกพลูดาวของเกษตรกร เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเกิดความมั่นใจในการลงทุนมากขึ้น